

**МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
(Мінсоцполітики)**

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.: (044) 226-24-45, факс: (044) 289-00-98 E-mail: info@mlsp.gov.ua,
Код ЄДРПОУ 37567866, реєстраційний рахунок 35213015078737 в ДКСУ м. Києва, МФО 820172

08.04.2019 № 7018/02-19/22

На № 53/05-30/18 від 13.03.2019

**Народному депутату України
Ківалову С. В.**

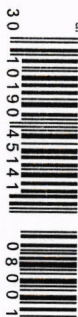
Про соціальний захист
внутрішньо переміщених осіб

Шановний Сергію Васильовичу!

Міністерство соціальної політики разом із Міністерством з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб і Міністерством фінансів на виконання доручення Прем'єр-міністра України Гройсмана В. Б. від 27.03.2019 № 9746/1/1-19 розглянуло Ваш депутатський запит, оголошений на засіданні Верховної Ради України 15.03.2019, щодо збільшення розміру щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг, і повідомляє.

Постановою Кабінету Міністрів України від 01.10.2014 № 505 затверджено Порядок надання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг (далі – Порядок).

Згідно з пунктом 2 Порядку щомісячна адресна допомога внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг (далі – грошова допомога), надається внутрішньо переміщеним особам, які перемістилися з тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях, Автономній Республіці Крим і м. Севастополі, населених пунктів, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження, та населених пунктів, розташованих на лінії зіткнення, а також внутрішньо переміщеним особам, житло яких зруйновано або стало непридатним для проживання внаслідок проведення антитерористичної операції або заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації, їхнім дітям, які народилися після дати початку проведення антитерористичної операції, тимчасової окупації або заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації, та взяті на облік у структурних підрозділах з питань соціального захисту населення районних, районних у м. Києві державних

Верховної Ради України

11.04.2019 11:15

42398

адміністрацій, виконавчих органах з питань соціального захисту населення міських, районних у містах (у разі утворення) рад, з дня звернення за її призначенням по місяць зняття з такого обліку включно, але не більше ніж на шість місяців.

Статтею 95 Конституції України встановлено, що виключно законом про Державний бюджет України визначаються будь-які видатки держави на загальносуспільні потреби, їх розмір і цільове спрямування. Одним із принципів бюджетної системи України відповідно до Бюджетного кодексу України визначено збалансованість. Згідно з цим принципом повноваження на проведення витрат бюджету мають відповідати обсягу надходжень до бюджету на відповідний бюджетний період.

Також зазначаємо, що в рішенні Конституційного Суду України від 26.12.2011 № 20-рп/2011 щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 4 розділу VII „Прикінцеві положення” Закону України „Про Державний бюджет України на 2011 рік” одним із головних елементів урегулювання суспільних відносин у соціальній сфері визначено дотримання принципу пропорційності між соціальним захистом громадян і фінансовими можливостями держави із посиланням на статтю 22 Загальної декларації прав людини, згідно з якою розміри соціальних виплат і допомоги устанавлюються з урахуванням фінансових можливостей держави.

Для виплати грошової допомоги в поточному році за бюджетною програмою КПКВК 2501480 „Надання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг” Мінсоцполітики передбачено видатки в обсязі 3 042,6 млн гривень.

З урахуванням зазначеного питання підвищення рівня соціальної підтримки має розглядатися комплексно, з урахуванням соціально-економічного становища країни та фінансової спроможності Державного бюджету України.

Водночас повідомляємо, що починаючи з 2017 року за ініціативою Мінсоцполітики Урядом прийнято ряд рішень щодо підвищення розмірів грошової допомоги окремим категоріям громадян, зокрема:

згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 04.07.2017 № 453 „Про внесення змін до Порядку надання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг” з липня 2017 року грошову допомогу дітям з інвалідністю з числа внутрішньо переміщених осіб підвищено до розміру прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність;

відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 13.09.2017 № 689 „Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України” з вересня 2017 року збільшено грошову допомогу:

- особам з інвалідністю I групи та дітям з інвалідністю – до 130 % прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність;

- особам з інвалідністю II групи – до 115 % прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність;

- сім'ям, до складу яких входять особи з інвалідністю або діти з інвалідністю, підвищено граничний розмір загальної суми грошової допомоги до 3 400 грн;

постановою Кабінету Міністрів України від 17.01.2018 № 15 „Про внесення змін до пункту 3 Порядку надання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг” передбачено із січня 2018 року:

- підвищення грошової допомоги дітям та особам, які отримують пенсії, – до 1 000 грн;
- підвищення граничного розміру загальної суми грошової допомоги, що виплачується сім'ям, із 2 400 грн до 3 000 грн, багатодітним сім'ям – до 5 000 гривень.

Також Мінсоцполітики розроблено проект постанови Кабінету Міністрів України „Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 1 жовтня 2014 р. № 505 і № 509”, яким передбачено, зокрема, підвищення граничного розміру грошової допомоги для сімей внутрішньо переміщених осіб, до складу яких входять особи з інвалідністю.

Наразі проект акта опрацьовується структурними підрозділами Міністерства для подальшого погодження з центральними органами виконавчої влади.

Разом з тим зазначаємо, що відповідно до статті 7 Закону України „Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб” реалізація прав узятій на облік внутрішньо переміщеної особи на зайнятість, пенсійне забезпечення, загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття, у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності, від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності, на отримання соціальних послуг забезпечується відповідно до законодавства України.

Зареєстровані як внутрішньо переміщені особи громадяни пенсійного віку, особи з інвалідністю, діти з інвалідністю та інші особи, які перебувають у складних життєвих обставинах, мають право на отримання соціальних послуг відповідно до законодавства України за фактичним місцем проживання чи перебування.

Внутрішньо переміщені особи з тимчасово окупованої території мають право на отримання матеріального забезпечення, страхових виплат і соціальних послуг за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням в органах Фонду соціального страхування України за фактичним місцем проживання чи перебування.

Матеріальне забезпечення, страхові виплати призначаються за наявності необхідних документів, що підтверджують право на ці виплати, а в разі їх відсутності – за даними Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування у порядку, встановленому правлінням Фонду соціального страхування України.

У разі відсутності в зазначеному реєстрі необхідних відомостей матеріальне забезпечення, страхові виплати надаються в мінімальному розмірі, встановленому правлінням Фонду соціального страхування України, з подальшим перерахуванням сум матеріального забезпечення після надходження документів, що підтверджують право застрахованих осіб на їх надання.

Соціальний захист малозабезпечених сімей внутрішньо переміщених осіб, в тому числі багатодітних, забезпечується шляхом надання їм допомоги відповідно до Закону України „Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям” (далі – Закон) з урахуванням сукупного доходу та майнового стану сім'ї.

Відповідно до статті 5 Закону розмір державної соціальної допомоги визначається як різниця між прожитковим мінімумом для сім'ї та її середньомісячним сукупним доходом.

До стабілізації економічного становища в Україні розмір державної соціальної допомоги визначається з урахуванням рівня забезпечення прожиткового мінімуму.

Рівень забезпечення прожиткового мінімуму встановлюється виходячи з реальних можливостей видаткової частини Державного бюджету України і затверджується одночасно з прийняттям закону про Державний бюджет України на відповідний рік.

Якщо середньомісячний сукупний дохід сім'ї є нижчим від рівня забезпечення прожиткового мінімуму для сім'ї, така сім'я вважається малозабезпеченою і має право на державну соціальну допомогу.

Водночас відповідно до пункту 3 Порядку виплати одноразової матеріальної допомоги непрацюючим малозабезпеченим особам, особам з інвалідністю та дітям з інвалідністю, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.04.2017 № 256 „Деякі питання використання коштів державного бюджету для виконання заходів із соціального захисту дітей, сімей, жінок та інших найбільш вразливих категорій населення” (далі – Порядок № 256), одноразова матеріальна допомога надається непрацюючим малозабезпеченим особам, особам з інвалідністю та дітям з інвалідністю, які отримують пенсію та / або державну соціальну допомогу відповідно до законів України „Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю” і „Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю”, якщо розмір таких виплат у місяці, що передує місяцю звернення, не перевищує двох прожиткових мінімумів для осіб, які втратили працездатність.

Згідно з пунктом 6 Порядку № 256 одноразова матеріальна допомога надається регіональними або районними органами соціального захисту населення один раз на рік у розмірі 50 відсотків установленого законом на дату звернення прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність.

Відповідно до статті 23 Закону України „Про місцеві державні адміністрації” місцева державна адміністрація реалізує державну політику у сфері соціального забезпечення та соціального захисту соціально незахищених громадян (пенсіонерів, осіб з інвалідністю, одиноких непрацездатних осіб, дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб із їх числа, одиноких матерів, багатодітних сімей, інших громадян), які внаслідок недостатньої матеріальної забезпеченості потребують допомоги та соціальної підтримки з боку держави, та сприяє розвитку їхнього соціального забезпечення, правильному і своєчасному призначенню та виплаті державних пенсій і допомоги, наданню адресної соціальної допомоги та підтримки, призначенню та виплаті цільової грошової допомоги, реалізації інших компенсаційних заходів щодо соціального захисту.

Крім того, згідно із Законом України „Про місцеве самоврядування в Україні” органи місцевого самоврядування можуть установлювати за рахунок власних коштів і благодійних надходжень додаткові до передбачених законодавством гарантії щодо соціального захисту населення.

Також зазначаємо, що відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 27.04.2018 № 329 „Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів

України та визнання такою, що втратила чинність, постанови Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2016 р. № 1022” спрощено механізм надання внутрішньо переміщеним особам житлової субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива.

Зокрема, на сьогодні за рішенням комісій, утворених районними, районними у м. Києві державними адміністраціями, виконавчими органами міських, районних у містах (у разі їх утворення) рад житлова субсидія може призначатися одному з членів домогосподарства, які не зареєстровані в житловому приміщенні (будинку), але фактично проживають у ньому без укладеного договору найму (оренди) житла, якщо вони є внутрішньо переміщеними особами. У такому випадку склад домогосподарства декларується заявником (внутрішньо переміщеною особою) при зверненні за призначенням житлової субсидії.

З повагою

Міністр

А. Рева

